

Проте, економічна складова сталого розвитку знаходить своє відбиття у всіх сферах корпоративної сталості підприємства. Так от, ідея збереження природного капіталу лежить в основі ресурсозбереження та економного споживання, тобто заходів забезпечення екологічної складової корпоративної сталості підприємства.

З іншого боку, принципи збереження людського капіталу є підставою для реалізації соціальної складової корпоративної сталості в питаннях щодо розвитку персоналу та створення гідних умов праці. Основою економічної складової корпоративної сталості підприємства є принцип збереження фізичного капіталу, тобто, оновлення виробничих фондів та розвиток технологій підприємства.

Тобто, таке поелементне співставлення складових сталого розвитку з підставами корпоративної сталості підприємства (соціальної, екологічної та економічної) дає можливість уточнити сутність корпоративної сталості як міри відповідності функціонування підприємства принципам сталого розвитку та межі її використання.

Література

1. Бандилко О.С. Структура внесків стейкхолдерів у забезпечення корпоративної стійкості підприємства / О.С. Бандилко // Вісник СНУ ім. В. Даля. — 2013. — № 11 (200). — С. 21-24.
2. Сталый розвиток. Україномовний розділ відкритої багатомовної мережевої енциклопедії. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ КОНТРОЛЮ РИЗИКІВ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Г.В. Булкот, к.е.н., доц.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна*

Сьогодні виключно актуальним постає забезпечення економічної безпеки підприємства, яке здійснюється на основі функціонування системи економічної безпеки. Домінуючою функцією у складі такої системи постає функція контролю, а об'єктами такої функції в системі економічної безпеки підприємства є загрози та ризики.

Визначення напрямів внутрішньогосподарського контролю безпосередньо залежить від наявності або відсутності на підприємствах ризи-

ків, а саме внутрішніх ризиків, здатних виявити прямий або непрямий вплив на можливе зниження якості всіх бізнес-процесів, що в кінцевому підсумку здатне відобразитись на погіршенні всіх результатів господарської діяльності бізнесу в цілому, викликаного недоліком або неефективністю внутрішньогосподарського контролю над діями персоналу підприємств.

У зв'язку із цим доцільним було представити введення умовного угруповання ризиків за видами бізнес-процесів і господарських операцій з метою правильного визначення можливих основних напрямів внутрішньогосподарського контролю залежно від ступеню та характеру найбільш ймовірних ризиків стосовно до конкретної ситуації бізнесу.

Виробничі та технологічні ризики (зниження якості готової продукції, зниження обсягів виробництва внаслідок неякісної сировини, неефективних технологій і неефективної експлуатації основних засобів, неякісного зберігання сировини, матеріалів і готової продукції і інше). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику - виробнича діяльність.

Логістичні ризики (зрив відвантажень, поставок з вини постачальників, покупців, самого підприємства). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику – система логістичного забезпечення.

Комерційні ризики (зниження обсягів і цін продажів внаслідок високої конкуренції, анти конкурентних дій, зміна макроекономічної ситуації на вітчизняному та світових ринках; можливий ризик неповернення дебіторської заборгованості покупцями; можливий ризик не відвантаження сировини, матеріалів і продукції від постачальників). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику - управління відвантаження та закупівлями і взаєморозрахунки з покупцями та постачальниками.

Фінансові ризики (підвищення відсоткових ставок за кредитами, ризик можливої відсутності можливості залучення кредитів – немає застави, погана репутація, погані зв'язки з банками). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику - кредитна політика.

Юридичні ризики (висновок договорів з не вигідними умовами для організації). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику – система юридичного забезпечення.

Кадрові ризики (зниження професіоналізму, рівня компетентності та відповідальності персоналу). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику - кадрова політика та система управління персоналом.

Адміністративні ризики (незабезпечення адміністративної підтримки - зниження ефективності охорони, ризик відсутності інших видів підтримки бізнесу: технічної, адміністративної та інше). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику - адміністративне управління, зв'язки із громадськістю, адміністративно-господарське забезпечення і інше.

Управлінські ризики (ризик невиконання управлінських рішень власників і вищого керівництва – ради директорів, виконавчого органа управління, керівників середньої ланки). Основний напрямок внутрішньогосподарського контролю залежно від характеру ризику – стратегічне та оперативне управління.

Визначення основних напрямків внутрішньогосподарського контролю, виходячи з найбільш ймовірних ризиків, дозволяє багато в чому звузити зони внутрішньогосподарського контролю та визначити пріоритетні напрямки здійснення внутрішніх контрольних процедур за вузькими ділянками і здатне заощадити значну кількість часу, що є особливо актуальним для великих багатопрофільних диверсифікованих структур, зокрема для груп підприємств, компаній, організацій. Комплексна система внутрішньогосподарського контролю має всі необхідні ресурси для виявлення різних ризиків, що багато в чому дозволить суттєво підвищити ефективність самого процесу управління бізнес-ризиками в цілому.

Основними напрямками поточного контролю на підприємствах залежно від наявності можливих зон ризиків під час економічної безпеки бізнесу є: контроль правильності та своєчасності виконання рішень власників, ради директорів, виконавчих органів управління підприємством (може здійснюватися щодня або вибірково – не рідше одного разу на місяць); контроль обґрунтованості та цільового призначення платежів (може здійснюватися щодня); контроль руху грошових коштів (може здійснюватися щодня або вибірково – не рідше одного разу в квартал); контроль виробничої діяльності (контроль якості та кількості сировини, матеріалів, правильності дотримання технологічних режимів може здійснюватися на вибірковій основі, кількості і якості готової продукції, що випускається, не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіо-спостереження); контроль збутової діяльності (контроль дотримання відпускних цін і умов договорів з покупцями; може здійснюватися щодня або вибірково – не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження); контроль закупівельної діяльності (контроль цін і умов договорів з постачальниками; повинен здійснюватися щодня або вибірково – не рідше одного разу у квар-

тал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження); контроль процесів логістики (контроль правильності та своєчасності відвантажень зі складу, контроль приходу продукції на склад, контроль зберігання продукції на складі; може здійснюватися вибірково – не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження); контроль документообігу (контроль вхідної та вихідної ділової переписки, контроль підготовки внутрішніх регламентуючих документів; може здійснюватися вибірково – не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження); контроль дотримання трудової дисципліни (контроль приходів і відходів, контроль перерв, контроль пропусків роботи, контроль дотримання дрес-коду; здійснюється вибірково – не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження); контроль дотримання режиму охорони (контроль пропускної системи, охорони приміщень і територій, контроль електронних і комп'ютерних систем; може здійснюватися вибірково – не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження); контроль адміністративно-господарської діяльності (контроль роботи водіїв, співробітників служби охорони, контроль обслуговуючих процесів – харчування, вбирання приміщень, забезпечення канцтоварами; може здійснюватися вибірково – не рідше одного разу у квартал; контроль здійснюється в обов'язковому порядку щодня з використанням прихованих систем відео- і аудіоспостереження).

Отже, узагальнюючи все вище викладене, можна зробити висновок, що найбільш точне визначення об'єктів та напрямів внутрішньогосподарського контролю як функції у складі системи економічної безпеки підприємства може здійснюватися на основі аналізу та управління ризиками шляхом виокремлення відповідних зон підвищеного ризику з метою організації ціле направленою ефективного внутрішньогосподарського контролю.